

ΣΗΜΙΤΗΣ VS ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Σύγκρουση κορυφής με... άγνωστο διακύβευμα

Τρεις πρώην υπουργοί εκ των συνομιλητών του τέως πρωθυπουργού σχολιάζουν το περιεχόμενο του βιβλίου που «έξυσε ανοιχτές πληγές»

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ

► Κάποιοι θεωρούν αδιανόητο το προφανές

Ο Κώστας Σημίτης βάλθηκε αυτές τις μέρες από πολλούς και για πολλούς λόγους. Από τη ΝΔ, ευλόγως αφού την ενοχλεί, και ιδιαίτερα το σημερινό πρωθυπουργό, η ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη πολιτική του πλάτος για την πορεία της χώρας και η ιδεολογική αποφλοίωση στην οποία την υποβάλλει μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του. Υπάρχουν όμως και κάποιοι που θεωρούν αδιανόητο το προφανές. Το δικαίωμα δηλαδή, αλλά και την υποχρέωση ενός επί 8 χρόνια πρωθυπουργού να κάνει την καταγραφή των γεγονότων της θητείας του. Και αυτό, με το επιχείρημα ότι σ' αυτές τις 670 σελίδες, μέσα από τις οποίες απο-

καλύπτεται η αρνητική αντιπολίτευση της ΝΔ αλλά και αποικοδομούνται οι σαθρές πολιτικές της, σε μια σειρά τομέων, και η απόλυτη ιδεολογική της ένδεια, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται το σημαντικό έργο του ΠΑΣΟΚ όλα αυτά τα χρόνια, υπάρχει ένα τμήμα μιας μόνης φράσης που λέει ότι έπαιξε ρόλο στο εκλογικό αποτέλεσμα – καθοριστικό κατά τον Κώστα Σημίτη – η παράλειψη ανάδειξης του έργου του ΠΑΣΟΚ. Θεωρώ ότι η θαρραλέα απόφαση του Κώστα Σημίτη να θέσει σε δημόσια κρίση, όπως αυτός πιστεύει ότι έπρεπε να κάνει με δική του γραφή, τα πεπραγμένα του, δίνει πλεονέκτημα στο ΠΑΣΟΚ. Ιδιαίτερα αφού ισχύει μια αναντίρρητη αλήθεια. Οτι κατά τη 10ε-

τία 1994-2004 αύξανε συνεχώς χρόνο με το χρόνο το πραγματικό εισόδημα των Ελλήνων, ενώ γινόταν όλο και πιο σημαντική η διεθνής θέση της χώρας. Και στα δύο αυτά πεδία είχαμε σταδιακή υποχώρηση τους τελευταίους 20 μήνες που κατά σύμπτωση κυβερνά η ΝΔ. Ο Κώστας Σημίτης δεν υιοθέτησε πατερναλιστική συμπεριφορά στην πορεία του, ούτε επιλέγει σήμερα να εκφράζεται μέσα από σύννεφα διά χρησμών. Ήταν και παραμένει ορθολογικός οπαδός του διαφωτισμού. Έπρεπε να κάνει τον απολογισμό του.

Και στα δύο αυτά πεδία είχαμε σταδιακή υποχώρηση τους τελευταίους 20 μήνες που κατά σύμπτωση κυβερνά η ΝΔ. Ο Κώστας Σημίτης δεν υιοθέτησε πατερναλιστική συμπεριφορά στην πορεία του, ούτε επιλέγει σήμερα να εκφράζεται μέσα από σύννεφα διά χρησμών. Ήταν και παραμένει ορθολογικός οπαδός του διαφωτισμού. Έπρεπε να κάνει τον απολογισμό του.

ΤΗΣ ΝΟΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Τυπικά η κρίση κορυφής που εκδηλώθηκε στο ΠΑΣΟΚ, με αφορμή την έκδοση - παρουσίαση του βιβλίου του Κ. Σημίτη, θεωρείται τουλάχιστον από τη Χαριλάου Τρικούπη ως μη γενόμενη. Επί της ουσίας, όμως, τόσο η, με έμφαση, δήλωση του αδιανόητου, από τον πρώην πρωθυπουργό «είμαι πολιτικά παρών» όσο και η αποστροφή του κ. Παπανδρέου, «η ιστορία θα κρίνει, ο λαός αξιολογεί», μόνο ως ευκαιριακά «ανταλλαγή διαξιφισμών» δεν μπορεί να ερμηνευθεί. Το ερώτημα ποιο θα μπορούσε να είναι το κοινό διακύβευμα μεταξύ του πρώην και του νυν διαδόχου του ΠΑΣΟΚ, που να τους ωθεί σε σύγκρουση παραμένει αναπάντητο. Όπως άλλωστε και η χρονική συγκυρία έκδοσης του βιβλίου και η εκ του περιεχομένου του προφανής ανακύκλωση του παρελθόντος, που η νυν ηγεσία του ΠΑΣΟΚ δείχνει να επιθυμεί να ξεχάσει. Ο «Τύπος της Κυριακής» ζήτησε από τρία στελέχη του ΠΑΣΟΚ, πρώην υπουργούς των κυβερνήσεων Σημίτη και εκ των συνομιλητών του, να σχολιάσουν το περιεχόμενο του βιβλίου αλλά και τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν.

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

► Πολύτιμη συμβολή για τη διαμόρφωση νέας πρότασης διακυβέρνησης

Η έκδοση και η δημόσια συζήτηση για το βιβλίο του Κώστα Σημίτη πιστεύω ότι μπορεί να αποτελέσει μια πολύτιμη συμβολή στην προοπτική που διαμορφώνει το ΠΑΣΟΚ για μια αξιόπιστη νέα κυβερνητική πρόταση. Στην περίοδο που ζούμε είναι κρίσιμη η προβολή του νέου οράματος, το οποίο δυναμικά διαμορφώνει και μεταδίδει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, ταυτόχρονα όμως με την ανάδειξη του έργου το οποίο επιτέλεσαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ την προηγούμενη δεκαετία αλλάζοντας δραστικά τη μοίρα και την πορεία της χώρας. Μεγάλη σημασία όμως έχει και το γεγονός της έκδοσης ενός τέτοιου βιβλίου από έναν πρώην πρωθυπουργό, όταν ακόμα δεν έχουν ξεχαστεί τα γεγονότα και δεν έχουν περάσει στο χώρο της ιστορικής μνήμης. Εξοφλεί έτσι τη σημερινή πολιτική ατζέντα με επιχειρήματα, με γνώση και με δεδομένα τα οποία είναι εξαιρετικά χρήσιμα στη δημόσια συζήτηση των θεμάτων τα οποία εξακολουθούν να απασχολούν τη χώρα μας, όπως για πα-

ράδειγμα στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση, στη σύγκλιση της χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το οποίο βγαίνει ως πολιτική κατάθεση από το βιβλίο του Κώστα Σημίτη είναι ότι η Ελλάδα δεν πρέπει να αφήσει το βασικό προσανατολισμό που με τόσο μόχθο οικοδομήθηκε τα προηγούμενα χρόνια: Να πλησιάζουμε όλο και περισσότερο στις πιο αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προσπάθεια σύγκλισης και στην εξωτερική μας πολιτική να μην φύγουμε από τη συνδιαμόρφωση θέσεων που είχαμε με τον κεντρικό ευρωπαϊκό πυρήνα όλα αυτά τα χρόνια. Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά είναι η ταυτότητα του βιβλίου και της παρέμβασης του Κώστα Σημίτη, η οποία πιστεύω ότι αντανακλά ευρύτερες πεποιθήσεις και επιδιώξεις της ελληνικής κοινωνίας και γι' αυτό ακριβώς συμβάλλει θετικά στο σημερινό αγώνα που κάνει το ΠΑΣΟΚ για μια νέα πρόταση διακυβέρνησης.

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

► Ένα βιβλίο, ένας χαμός: Η αναζήτηση της νηφαλιότητας

Το βιβλίο του Κώστα Σημίτη αποτελεί μια συμβολή στην πολιτική μνήμη της Ελλάδας. Το γεγονός, μια σειρά γραφικές αντιδράσεις δείχνουν ότι ως σύστημα έχουμε σοβαρές δυσκολίες να αποδεχθούμε και να αξιολογήσουμε το πρωταρχικό στοιχείο της πολιτικής λειτουργίας: το διάλογο πάνω στην ουσία της πολιτικής. Το βιβλίο έχει αξία για όποιον πιστεύει ότι η ιστορία που έχει πίσω σου σε βοηθάει για να δεις πώς θα πας μπροστά. Πολιτικά, η Ελλάδα στην ιστορία της συχνά πήγε μπροστά ακριβώς γιατί κοιτούσε πίσω και συχνά όταν κοιτούσε μπροστά χωρίς να νοιάζεται για το πώς απέτυχε να πάει μπροστά. Η μονοπώληση της δημόσιας συζήτησης από ελάχιστα ζητήματα – ή από άναρθρες κραυγές – επειδή σ' αυτά εστιάζονται διαπροσωπικοί εγωισμοί θα σήμαινε ότι είμαστε συλλογικά ανίκανοι να καταλάβουμε πόση δόξα έχει σήμερα η ελληνική κοινωνία να προβληματιστεί πραγματικά πολιτικά, ξεφεύγοντας από τη μικροπολιτική και την πολιτική χυδαιότητα. Χρονικά, η έκδοση ήρθε σε μια εξαιρετικά σωστή στιγμή.

Προσφέρεται για ένα ευρύ φάσμα πολιτικών συζητήσεων – άσχετα αν η πολιτική κουλτούρα του τόπου μας θα τις αντέξει. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει 120 σελίδες προβληματισμού (το 1/5 του κειμένου) για το πολιτικό σύστημα, το πολιτικό περιβάλλον, το καίριο πρόβλημα της σσιαλιθμοκρατίας σήμερα, την αγωνιώδη απάντηση σε προβλήματα ιδεολογίας. Η μείωση της ψαλίδας στις δημοσκοπήσεις σήμερα είναι θεαματική. Όμως δεν προδικάζει αναγκαστικά το επόμενο εκλογικό αποτέλεσμα. Αλλιώς, μια νίκη του ΠΑΣΟΚ πρέπει να είναι νίκη πολιτική, ιδεολογική και όχι μια «νίκη εξ υπολοίπου» – μια εκλογική νίκη – απόρροια μιας ραγδαίας απαξίωσης της ΝΔ. Για όποιον δεν πληγώνεται, επειδή ο Σημίτης δεν άφησε για τους απογόνους του την πολιτική του κατάθεση, τα ζητήματα που θέτει μπορούν να είναι η αρχή μιας πραγματικής διαμάχης που σίγουρα θα συνέβαλε στο να ξεκολλήσουμε από την αφασία ως κοινωνία και να ξανακερδίσουμε την κοινωνία ως σσιαλιστική δύναμη.

